

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Ved forslaget ophæves kravet til amtskommunerne samt Københavns og Frederiksberg kommuner (i det følgende kaldet amtskommunerne) om, at der til opfyldelse af disse kommuners forpligtelse til at tilvejebringe adgang til vejledning om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder skal tilbydes sådan vejledning på en dertil indrettet klinik eller sygehusafdeling.

Lovforslaget tager først og fremmest sigte på at skabe større frihed og mere fleksibilitet i amtskommunernes tilrettelæggelse af vejledningen om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder.

I forhold til de vejledningssøgende er det hensigten med lovforslaget, at der fortsat skal være adgang til at modtage vejledningen gratis, samt at der for gruppe 1-sikrede opretholdes et alternativ til den valgte læge.

Forpligtelsen til at tilvejebringe adgang til vejledning om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder blev pålagt amtskommunerne ved en ændring af loven i 1975, jfr. lov nr. 117 af 7. maj 1975, som en følge af mødrehjælpsinstitutionernes nedlæggelse i forbindelse med vedtagelse af lov om social bistand.

For så vidt angår folketingets behandling forud for lovændringen i 1975 henvises til Folketingstidende 1974-75, sp. 670-73, 1355-70, 87-90, 853-70, 3852-60 og 4095-96, tillæg A 733 og 981, tillæg B 251 og tillæg C 211.

Af bemærkningerne til forslaget til ovennævnte lovændring fremgik bl. a., at befolkningens adgang til vejledning om svangerskabsforebyggelse ikke måtte forringes.

Samtidig udtalte folketingets socialudvalg i betænkning af 17. april 1975 over lovforslaget, at udvalget på baggrund af oplysninger om benyttelsen af seksualvejledningsklinikkerne fandt, at der fortsat burde være valgmulighed mellem at få denne vejledning hos alment praktiserende læger eller på klinik/sygehusafdeling, hvor vejledningen var – og fortsat er – gratis.

Det har herefter været forudsat, således også i indenrigsministeriets cirkulære af 10. marts 1976 om foreløbige vejledende retningslinier for oplysningsvirksomhed om svangerskabsforebyggende metoder, at den amtskommunale forpligtelse i henhold til loven omfatter tilvejebringelse af adgang til vejledning om svangerskabsforebyggelse på klinik eller sygehusafdeling.

Ved lovændringen i 1975 var vejledning om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder ikke omfattet af sygesikringens overenskomster, hvorfor konsultation m.v. hos praktiserende læge i forbindelse med svangerskabsforebyggelse var forbundet med udgifter for de enkelte lægesøgende, dog bortset fra gravide kvinder.

Med kravet til amtskommunerne om at tilbyde den pågældende vejledning på klinik eller sygehusafdeling opretholdtes derfor muligheden – trods mødrehjælpens nedlæggelse – for at modtage gratis vejledning.

Samtidig tilgodesås muligheden for, bl. a. af diskretionshensyn, at modtage vejledningen andetsteds end hos den sædvanligt benyttede praktiserende læge.

Endelig var der også taget højde for, at visse læger ikke ønskede at yde vejledning.

Siden landsoverenskomsten 1975-76 om almen lægegerning har vejledning om svangerskabsforebyggelse imidlertid tillige været en integreret del af sygesikringens ydelser hos alment praktiserende læger.

Dette indebærer, at gruppe 1-sikrede kan få denne vejledning gratis hos deres valgte læge, mens gruppe 2-sikrede har adgang til efterfølgende refusion af et beløb svarende til det, den offentlige sygesikring afholder for den tilsvarende ydelse til en gruppe 1-sikret.

Hvis vejledningen alene opretholdes som en integreret del af sygesikringen, vil ophævelse af den amtskommunale forpligtelse til at tilbyde vejledning på klinik eller sygehusafdeling medføre, at muligheden for gratis vejledning for gruppe 2-sikrede samt alternativet til den valgte læge for gruppe 1-sikrede vil bortfalde i de amtskommuner, der